

Enighed om budget 2025

Det er igen i år en samlet Kommunalbestyrelse, som står bag budgetaftalen for 2025. Den 10. september 2024 indgik partierne Venstre, Socialdemokratiet, SF, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre en aftale om budget 2025 for Lemvig Kommune.

Lemvig Kommunes økonomi har igennem flere år været udfordret af det kommunale udligningssystem, og vi står også i 2025 med en stor ubalance i kommunens budget. Det har betydet, at vi har været tvunget til gennemføre besparelser og effektiviseringer. Vi har en god likviditet, som har givet os mulighed for at afvikle noget af kommunens gæld. I 2022 besluttede Kommunalbestyrelsen at hæve skatten med 0,5 % for at skabe en mere langsigtet løsning. Skatten er indtil nu kun hævet med 0,26%, og det er besluttet at hæve skatten med de resterende 0,24% i 2025.

Kommunen modtog et ekstraordinært tilskud på 20 mio. kr. i starten af september. Tilskuddet har været en hjælp til at få økonomien til at hænge sammen i 2025, og på den måde har vi kunne undgå besparelser på blandt andet skoleområdet

Den pressede økonomiske situation bevirker, at vi også fremadrettet kommer til at se på alle velfærdsområder og mulighederne for at løse opgaverne på nye måder, f.eks. via mere digitalisering og velfærdsteknologi. Vi skal kigge nærmere på, om vi har den rette struktur og den rette service på vores områder.

Udligningsreformen medfører stor ubalance i kommunens økonomi

Udligningssystemet tager ikke højde for en lang række udkantskommuners udfordringer. Lemvig Kommune er en af de kommuner i Danmark, som er udsat for de mest markante ændringer i alderssammensætningen og de sociale strukturer. Det betyder en stigning i udgifterne til flere ældre og flere socialt udsatte borgere på førtidspension, fleksjob og forskellige sociale foranstaltninger

Vi er rigtig gode til at tjene penge i Lemvig Kommune og har en relativ høj skatteindtægt pr. borger. Lemvig Kommune overgås kun af Skanderborg Kommune i skatteindtægt pr. borger i hele Region Midtjylland. Udfordringen er, at vi er for få til at tjene dem. Antallet i den erhvervsaktive alder er faldet med 13,3 % i de seneste 10 år. Det betyder, at det samlede skatteprovenu falder. Udligning af skatteindtægterne er lavere i den nye udligningsmodel end i den gamle model.

Med det nuværende udligningssystem vil vi i de kommende år opleve en fortsat stor ubalance i kommunens økonomi. Vi har som nævnt modtaget et tilskud på 20 mio. kr. i 2025. Udfordringen er, at tilskuddene er etårige, og de derfor ikke er med til at skabe balance i kommunens økonomi i de kommende år. Det gør det svært at arbejde mere langsigtet med Lemvig Kommunes økonomi, især når tilskuddene først meldes ud kort før budgetprocessen går ind i en slutfase.

Der er behov for en gennemgribende analyse af den kommunale udligning. Lemvig Kommune har derfor, i samarbejde med en lang række andre kommuner besluttet, at opfordre Regeringen og Folketingets partier til at få udarbejdet datagrundlag for et nyt udligningssystem.

Besparelser, udvidelser og finansiering

Vi har til budget 2025 vedtaget besparelser og effektiviseringer for netto ca. 12,3 mio. kr. på serviceområderne.

Vi forventer, at kunne spare 3,5 mio. kr. ved mere effektive indkøb.

I økonomiaftalen for 2023 aftalte KL og Regeringen at kommuner og regioner samlet skal spare 3,0 mia. kr. på administration frem til 2030, heraf 700 mio. kr. på kommunernes administration. Vi har analyseret Lemvig Kommunes administration, og forventer at kunne gennemføre besparelse på 500.000 kr. i 2025. Den nuværende sundhedsordning for kommunens personale er også blevet analyseret, og kommunalbestyrelsen har besluttet at spare 420.000 kr. på ordningen. Der er ikke tale om en forringelse, men i stedet igangsættes der et nyt sundhedsinitiativ, med fokus på at fremme sundhed blandt medarbejderne ved at tilbyde dem skræddersyet træning, sundhedsfremme og forebyggelse af sygefravær.

Der er afsat 300.000 kr. til at nedsætte transporttiden for vores skolebørn fra 60 til 45 minutter for de børn som har længst til skole.

På Familie og Kulturudvalgets område er der samlet besparelser på 1,4 mio. kr. Der spares 550.000 kr. på en ubesat stilling i specialpædagogkorpset og der gennemføres besparelser på 500.000 kr. på folkeoplysningsområdet.

Der arbejdes pt. med at skabe bedre deltagelsesmuligheder i vores inkluderende børne- og læringsfællesskaber. Dette forventes at give en besparelse på 200.000 kr. på kørsel ud af kommunen. Med en sammenlægning af skolerne på Tangen, foreslås der nu også et tættere samarbejde mellem de to klubtilskud på Tangen, der kan give en besparelse på 100.000 kr. Vi undgår at lave besparelser på skoleområdet i år, i modsætning til de foregående år, hvor der har været arbejdet med strukturændringer.

Vi har et rigt kulturliv i kommunen. Der er rigtig mange gode eksempler på, hvordan frivillige er initiativtagere til kulturelle aktiviteter og til at sikre driften på kulturinstitutionerne. Det er i dette års budget lykket at understøtte kulturlivet yderligere ved at give et driftstilskud til henholdsvis Museet for Guldalderkunst i Toldboden samt Serup Smedje. Derudover imødekommes tillige en ansøgning fra Serup Smedje om et anlægstilskud til en ny fløj på 100.000 kr.

Der er fundet medfinansiering på 150.000 kr. om året til projektet Fælles om Ungelivet, hvor målet er at styrke det sociale miljø for unge, så de tilbydes inspirerende ungemiljøer uden rusmidler. Derudover er der fundet midler til at indgå en velfærdsaftale med DBU til gavn for vores foreningsliv.

På Social og Sundhedsområdet er der samlet besluttet besparelser på 7,8 mio. kr. På sundhedsområdet er der sparet i alt 1,0 mio. kr. på puljer til forebyggende sundhedsarbejde. Borgernes sundhed og de forebyggende indsatser, er vigtige, og vi arbejder mod at hente ekstern finansiering til flere indsatser rettet mod den almene folkesundhed.

Lemvig Kommunes udgifter til Handicap- og Psykiatriområdet er relativt høje, også sammenlignet med andre kommuner. Kommunalbestyrelsen har derfor været nødsaget til, at gennemføre besparelser og effektiviseringer på 6,0 mio. kr. på området i 2025.

Der har gennem flere år været mindre behov for socialpædagogisk bistand, og der forventes at kunne spares 2,0 mio. kr. på området i 2025. Der er gennemført en rammebesparelse på 2% på området, svarende til 876.000 kr. Ledelsen vil i samarbejde med personalet finde løsninger på, hvordan disse midler kan realiseres. Der er gennemført effektivisering på 500.000 kr. på Lemvig Døgncenters drift ved at nedlægge en vakant centerlederstilling.

Der er investeret i udvikling af socialområdet. Der er afsat 500.000 kr. til en ekstra medarbejder, der er over en 4-årig periode, skal implementere den nye lovgivning, der er en følge af Folketingets aftaler om handicappede. Det skal ske i et samarbejde med de øvrige kollegaer i Myndighedsafdelingen. Myndighedsafdelingen vil desuden indlede en dialog med borgere, der bor udenfor kommunen, og som ønsker at komme hjem. Der forventes besparelser på 1,5 mio. kr. i 2025 ved et øget brug af kommunens egne tilbud. Det betyder også, at borgerne får mulighed for at være i det trygge og kendte nærmiljø.

På ældreområdet har vi afsat 2,1 mio. kroner til et kvalitetsløft af ældreområdet, som følge af Folketingets ældrereform.

Det er i 2025 lykkedes os, at finde rum til anlægsinvesteringer. Der er prioriteret i alt 54,3 mio. kr. til nye anlæg i 2025.

Der er afsat 4,0 mio. kr. til områdefornyelse i Harboøre. Der skal arbejdes med Harboøres lokale centrum for at imødekomme det stigende pres på området, som følge af et stigende antal sommerhusgæster. Der er afsat 5,0 mio. kr. til nyt lyskryds på Ringkøbingsvej, som er centralt i forhold til udvikling af erhvervsområdet og trafikikkerheden. Derudover imødekommes en ansøgning fra Serup Smedje om et anlægstilskud til en ny fløj på 100.000 kr.

Der afsættes 2,0 mio. kr. til opførelse af servicebygning på Lemvig Havn. Opførelsen skal være med til at understøtte de mange events og friluftslivet på havnen. Samtidig er der samlet afsat 1,0 mio. kr. til udbud af Brandstationsgrunden i Lemvig og udbud af Vinkelhagegrunden. Det skal give muligheder for udvikle de to områder og at etablere nye attraktive boliger. Der er ligeledes afsat 1 mio. kr. til udvikling af sydområdet.

Der reserveres 2,0 mio. kr. til en kommende udskiftning af taget på Lomborg børnehus. Ansøgningen om midler til en kunstgræsbane imødekommes med yderligere 1 mio. kr. i tillæg til de 1,5 mio. kr., der blev bevilliget i 2024. Kommunen vil medfinansiere kunstgræsbanen 1:1 indenfor en ramme på 2,5 mio. kr.,

Der er afsat 2,6 mio. kr. til at forsætte forskønnelse af by- og landområder (1,2 mio. kr. til bymidteprogram). Midlerne anvendes til nedrivning og forskønnelse. Samtidig er der afsat 1,5 mio. kr. til nye cykelstier, som er en del af et større projekt med statslig støtte, for at etablere sikre cykelstier over alt i kommunen. Endeligt er der afsat 2,0 mio. kr. til asfaltering af Fyrvej.

Alt i alt et budget, der på trods af den stramme økonomi også sætter midler af til udvikling af Lemvig Kommune i det kommende år.

Budget 2025-2028

Resultatopgørelse (1.000 kr.)	Budget- forslag 2025
- = indtægter/overskud + = udgifter/underskud	
Indtægter	
Skatter	- 1.178.630
Forventelig skattestigning 0,24%	- 10.200
Tilskud og udligning	- 388.844
Driftsudgifter	
Indenfor servicrammen	1.009.872
Udenfor servicrammen	424.834
Pris- og lønstigninger	56.325
Tekniske ændringer	32.486
Pulje til imødekomme af uforudsete udgifter på servicrammen	15.000
Besparelser	- 17.247
Udvidelser	4.976
Renter	1.083
Resultat af den ordinære drift	-50.345
Anlæg	54.300
Resultat efter anlæg	3.955
Afdrag på lån	27.056
Optagelse af nye lån	- 14.000
Resultat af det skattefinansierede område	22.011
Forsyningsvirksomheder	-
Finansforskydninger	- 17.600
Likviditetsstyrkelse(-)/-forbrug (+)	-589

Kasseforbrug jf. resultatopgørelsen	(forbrug af kassen)		23.582
	Bespar.	Udvid.	I alt
Arbejdsmarked- og Integrationsudvalget	-	-	-
Økonomi- og erhvervsudvalget	-3.420	600	-2.820
Social- og Sundhedsudvalget	-7.777	3.371	-4.406
Familie- og Kulturudvalget	-1.350	505	-845
Teknik- og Miljøudvalget	-1.200	500	-700
I alt driftsbesparelser	-13.747	4.976	-8.771
Øvrige besparelser og udvidelser (mio. kr.)			
Mere effektiv indkøb - 3,5 mio. kr.	-3.500		
Pulje til imødekommelse af uforudsete ugifter på servicerammen		15.000	
I alt øvrige besparelser	-3.500	15.000	11.500
Finansiering			
§16 puljen	-15.000		
Særligt finansieringstilskud	-5.000		
Skattestigning (0,24% svarende til 10,2 mio. kr.)	-10.200		
Lånepulje	-9.000		
Lånepulje	-5.000		
Finansforskydninger	-15.000		
Øvrig finansiering i alt	-59.200	-	-59.200
I alt	-76.447	19.976	-56.471
Kasseforbrug	(styrkelse af kassen)		-32.889

Driftsbesparelser budget 2025-2028				
Økonomi- og Erhvervsudvalget				
Overskrift	2025	2026	2027	2028
Effekt af administrationsanalysen som en samlet rammebesparelse. Se bilag.	-500	-500	-500	-500
Sundhedsordning: Forslag fra Sundheds-chefen og Økonomi til en ny sundheds-ordning med et nyt sundhedsinitiativ, designet specielt til personalet Det giver en besparelse på 420.000 kr.	-420	-420	-420	-420
Tjenestemandspensioner	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
I alt besparelser	-3.420	-3.420	-3.420	-3.420
Social- og Sundhedsudvalget				
Overskrift	2025	2026	2027	2028
Psykiatri i Nordvest	-765	-765	-765	-765
Takstreduktion - Rammeaftale (2 %)	-534	-534	-534	-534
Takstreduktion - udenfor rammeaftale (2 %)	-342	-342	-342	-342
Rengøring Vangevej	-126	-126	-126	-126
Center for Sociale Tilbud (administration og §85)	-2.000	-1.000	-1.000	-1.000
Centerlederstilling Lemvig Døgncenter	-500	-500	-500	-500
Ungekollegiet - bygningsdrift	-110	-110	-110	-110
Ændret tilbud til ældre, plejekrævende borgere på HP-området	-200	-400	-600	-800
Besparelse hjemtagning/køb/salg	-1.500	-2.000	-2.500	-2.500
Center for Kommunikation	-300	-300	-300	-300
Bøvling Plejecenter - reduktion af madbudget til gennemsnit	-400	-400	-400	-400
Reduktion af puljer under social og sundhed	-500			
Reduktion af sundhedspulje	-500			
I alt besparelser	-7.777	-6.477	-7.177	-7.377
Familie- og Kulturudvalget				
Overskrift	2025	2026	2027	2028
Tilskudstilpasning på folkeoplysningsområdet	-500	-500	-500	-500
Reduktion af klubtilskud i Thyborøn og Harbøre	-100	-100	-100	-100
Reduktion af kørselsudgifter til specialområdet	-200	-200	-200	-200
Specialpædagog	-550	-550	-550	-550
I alt besparelser	-1.350	-1.350	-1.350	-1.350
Teknik- og Miljøudvalget				
Overskrift	2025	2026	2027	2028
Kollektiv trafik	-800	-800	-800	-800
Nedsat serviceniveau og konkurrenceudsættelse (Vej & Park)	-400	-400	-400	-400
Periodisering af vejkonto (anlægspulje i 2025)		-3.000	-3.000	-3.000
I alt besparelser	-1.200	-4.200	-4.200	-4.200

Driftsudvidelser budget 2025-2028

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Overskrift	2025	2026	2027	2028
Medlemskab i Det fælleskommunale Databehandlersekretariat	100	100	100	100
Forøgelse af puljen til erhvervsudvikling	500	500	500	500
I alt udvidelser	600	600	600	600

Social- og Sundhedsudvalget

Overskrift	2025	2026	2027	2028
Styrkelse af myndighedsfunktion på Handicap- og Psykiatri	500	500	500	500
Trykshotellet	613	613	613	613
Liggende transport mellem MTO og eget hjem	100	100	100	100
Kvalitetsløft ældreområdet	2.158	2.324	3.320	3.320
I alt udvidelser	3.371	3.537	4.533	4.533

Familie- og Kulturudvalget

Overskrift	2025	2026	2027	2028
Driftsudvidelse af kulturmidler (Toldbod)	250	250	250	250
Driftsudvidelse af kulturmidler (Serup Smedje)	30	30	30	30
Velfærdsaftale med DBU	75	75	75	75
Fælles om ungelivet	150	150	150	150
I alt udvidelser	505	505	505	505

Teknik- og Miljøudvalget

Overskrift	2025	2026	2027	2028
Tuskær - fælles bygningsvedligeholdelse	200	200	200	200
Nedsættelse af maksimal transporttid til og fra skole	300	300	300	300
I alt	500	500	500	500

	2025	2026	2027	2028
Anlægsramme jf. den økonomiske politik	22.000	22.000	22.000	22.000
Politisk prioriteret anlæg				
Kystsikring	8.600	8.600	8.600	8.600
Politisk prioriteret anlæg i alt	8.600	8.600	8.600	8.600
Prioriteret på budgetkonferencen	45.700	0	0	0
Pulje til politisk prioritering	54.300	13.400	13.400	13.400
Prioriteret anlæg i alt ekskl. lånefinansiering	54.300	8.600	8.600	8.600
Økonomi- og Erhvervsudvalget				
Overskrift	2025	2026	2027	2028
Ny hjemmeside	300			
Pulje til sammenhængende udvikling af sydområdet	1.000			
Udviklingspulje (Bufferpulje)	5.000			
I alt anlæg	6.300	0	0	0
Social- og Sundhedsudvalget				
Overskrift	2025	2026	2027	2028
IT investeringer. Udskiftning af udstyr i 2025/26	3.000			
I alt anlæg	3.000	0	0	0

Familie- og Kulturudvalget

Overskrift	2025	2026	2027	2028
Serup Smedje søger anlægstilskud	100	0	0	0
Lomborg Børnehus - udskiftning af tag	2.000	0	0	0
LGF - yderligere tilskud til kunststofgræsbane	1.000	0	0	0
I alt anlæg	3.100	0	0	0

Teknik- og Miljøudvalget

Tekst	2025	2026	2027	2028
Landsbypulje 2025	2.600			
Stipulje	1.500			
Toiletpulje	500			
Maskinpulje	250			
FTV - fælles teknisk vedligeholdelse	1.000			
Vinter/julelys i Havnegade - udskiftning	200			
Områdefornyelse Harboøre	4.000			
Lyskryds Ringkøbingvej	5.000			
Asfaltering Fyrvej	2.000			
Diverse anlæg på vejområdet	4.250			
Servicebygninger, Lemvig Havn	2.000			
Renovering af Lemvig Brandstation - udbud og konkurrence	500			
Nye boliger på Vinkelhage - udbud og konkurrence	500			
Periodiseret pulje til asfalt (2026-2027-2028)	9.000			
I alt	33.300	0	0	0